

1 marca – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

We wtorek, 1 marca w Polsce obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Ustanowione 11 lat temu święto jest poświęcone żołnierzom antykomunistycznego podziemia niepodległościowego.

Jak czytamy w uzasadnieniu do projektu ustawy dotyczącej ustanowienia 1 marca Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych, złożonej przez śp. prof. Lecha Kaczyńskiego, Prezydenta RP, „dzień ten jest wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji patriotycznych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny (...). To także wyraz hołdu liczным społecznościom lokalnym, których patriotyzm i stała gotowość ofiar na rzecz idei niepodległościowej pozwoliły na kontynuację oporu na długie lata”.

Żołnierzami Wyklętymi nazwano osoby, które po wojnie prowadziły konspiracyjną walkę z narzuconą przez Stalina władzą komunistyczną w Polsce. W czasie II wojny światowej byli bohaterami walk z hitlerowskim okupantem. Po wojnie nie zgodzili się na podporządkowanie Polski Związkowi Sowieckiemu i wiedząc, że są narażeni na aresztowania i tortury ze strony komunistów, walczyli również o własne przetrwanie.

W okresie PRL-u odbierano im dobre imię, nazywając ich „bandytami” i „faszystami”, chowano w masowych grobach w nieznanym dla nikogo miejscu, a później wymazywano ze zbiorowej pamięci społeczeństwa. Szacuje się, że w szczytowym okresie walki, w 1945 r., w podziemiu niepodległościowym działało bezpośrednio nawet 200 tys. osób.

Dzień, w którym oddajemy hołd polskim bohaterom, nawiązuje do wydarzenia sprzed 71 lat, kiedy w areszcie śledczym Warszawa Mokotów wykonano wyrok śmierci na siedmiu członkach IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”: Łukaszu Cieplińskim, Mieczysławie Kawalcu, Józefie Batorym, Adamie Lazarowiczu, Franciszku Błażaju, Karolu Chmielu i Józefie Rzepce – będących ostatnimi ogólnopolskimi koordynatorami „Walki o Wolność i Niezawisłość Polski z nową sowiecką okupacją”.

Cezary Rutkowski

red.: Aneta Kurska

na podst.: sejm.gov.pl, ipn.gov.pl

